

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2024-10-03
Besvaras senast
2024-10-24

Till statsrådet Benjamin Dousa (M)

2024/25:85 Nedskärningar och förändringar i det svenska biståndet

Regeringens budget innebär ett fortsatt avsteg från en lång tradition av svensk biståndspolitik. Det etablerade enprocentmålet övergavs redan i budgetpropositionen för 2022/23 och ersattes då med ett mål satt i kronor och ören. I årets budget aviseras en ytterligare sänkning av biståndsbudgeten till 53 miljarder kronor från 2026. Prognosen är att Sverige 2028 kommer att hamna under åtagandet om minst 0,7 procent av BNI i bistånd. Att sänka biståndet i en tid när globala kriser överlappar varandra och behoven är som allra störst är ett slag mot de människor som har det allra svårast i världen.

Den drastiska neddragningen av biståndet i höstbudgeten chockade många. Att regeringen dessutom väljer att lägga 2,6 miljarder av biståndet på Migrationsverkets tomma flyktingbostäder är obegripligt. Det innebär att Migrationsverket år 2025 blir en av de största mottagarna av svenskt bistånd. Det gynnar inte människor som lever i fattigdom och förtryck, och det bryter mot OECD-Dacs regler om återhållsamhet med avräkningar för flyktingmottagande.

Regeringens nya reformagenda för biståndet innebär en ny riktning för biståndet. Biståndet ska i högre utsträckning vara till för att tillgodose svenska intressen.

Regeringen talar om reformer för effektivt bistånd, men det går inte ihop när de stora förändringarna handlar om att använda bistånd till svenska exportorgan. Det är inte ett effektivt bistånd utan lutar mer åt ett bundet bistånd, något som dömts ut av seriösa biståndsorgan.

Regeringen vill även knyta biståndet till att öka återvändande, utan att vara tydliga med vilken typ av återvändandekostnader som kan finansieras med internationellt bistånd. Enligt OECD:s regelverk kan enbart frivilligt, tryggt och värdigt återvändande av flyktingar från ett utvecklingsland till ett annat vara biståndsverksamhet. Återvandring från Sverige kan aldrig någonsin finansieras med någon form av biståndsmedel.

I budgeten meddelar regeringen att politiken för global utveckling (PGU) överges, med hänvisning till arbetet med Agenda 2030. Vänsterpartiet ser med oro på riskerna det medför, inte minst med tanke på att regeringens arbete med Agenda 2030 inte är tillräckligt.

Mot bakgrund av detta vill jag fråga statsrådet Benjamin Dousa:

1. Avser statsrådet att leva upp till åtagandet i EU och FN om att bidra med minst 0,7 procent av BNI till internationellt bistånd?
2. Anser statsrådet att det är rimligt att avsätta 2,6 miljarder av biståndet till Migrationsverkets kostnader?
3. Anser statsrådet att Sverige bör gå i en riktning som innebär att biståndet blir mer bundet?
4. På vilket sätt vill statsrådet knyta återvändarkostnader till det internationella biståndet?
5. Vad är anledningen till att statsrådet och regeringen nu helt överger den breda överenskommelse som PGU innebär?

.....

Lotta Johnsson Fornarve (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch